

SÄÄNNÖT

Kysytty 21-09-2017. Voimassa 05-04-2017 lähtien

1 § Toiminimi ja kotipaikka

Osuuspankin toiminimi on Lammin Osuuspankki.

Sen kotipaikka on Hämeenlinna.

2 § Toimiala

Osuuspankin tarkoituksena on harjoittaa jäsentensä omistamana osuuskuntamuotoisena talletuspankkina luottolaitostoimintaa jäsentensä ja asiakkaidensa taloudellisen menestyksen tukemiseksi.

Osuuspankin palveluita saavat käyttää muutkin kuin jäsenet.

Osuuspankki tarjoaa sijoituspalvelulain 1 luvun 11§:n mukaisia sijoituspalveluja.

3 § Kuuluminen POP Pankki -ryhmään

Osuuspankki kuuluu valtakunnalliseen POP Pankki -ryhmään.

4 § Osuuspankkien yhteenliittymä ja Keskusyhteisön jäsenyys

Osuuspankki kuuluu talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (jäljempänä yhteenliittymälaki) tarkoitettuun yhteenliittymään ("Osuuspankkien yhteenliittymä"), jonka muodostavat tämä osuuspankki ja sen konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset, keskusyhteisö ja sen konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset, muut keskusyhteisön jäseninä olevat jäsenluottolaitokset ja niiden konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt omistavat yli puolet.

Osuuspankkien yhteenliittymän yhteenliittymälain mukaisena keskusyhteisönä toimii POP Pankkiliitto osk (jäljempänä Keskusyhteisö). Osuuspankki on Keskusyhteisön jäsen.

Keskusyhteisö

- valvoo yhteenliittymälain mukaisesti osuuspankin toimintaa
- vahvistaa osuuspankin noudatettavaksi yleiset toimintaperiaatteet osuuspankin yhteenliittymän kannalta merkittävässä toiminnassa
- antaa osuuspankille sen maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi ohjeita vakavaraisuuden ja riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä
- antaa ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa.

Osuuspankki on velvollinen osallistumaan Keskusyhteisön jäsenenä olevan toisen luottolaitoksen selvitystilän ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin sekä Keskusyhteisön jäsenenä olevan toisen jäsenluottolaitoksen puolesta suorittaman velan maksuun yhteenliittymälain mukaisesti.

5 § Jäsenomistaja

Osuuspankin päätösvalta kuuluu osuuskunnan jäsenille, joilla jokaisella on yksi yhtäläiset oikeudet tuottava jäsenosuus.

Jäseniksi voivat liittyä osuuspankin palveluita käyttävät luonnolliset henkilöt, yhteisöt ja säätiöt. Hallitus päättää jäsenhakemusten hyväksymisestä tai hyväksymismenettelystä ja hyväksymisen edellytyksistä.

Osuuspankki tarjoaa jäsenilleen pankin hallituksen päättämät jäsenedut.

6 § Kuolleen jäsenen oikeudenomistajan oikeudet

Kuolleen jäsenen oikeudenomistajilla on valitsemansa edustajan kautta oikeus käyttää vainajan taloudellista oikeutta vuoden ajan kuolinpäivästä, minkä jälkeen jäsenyyden katsotaan päättyneen, mikäli kuolleen oikeudenomistaja, jolle oikeus jäsenosuusmaksuun on siirtynyt, ei tätä ennen ole ilmoittanut haluavansa käyttää oikeuttaan jäseneksi pääsemiseen. Kuolleen jäsenen oikeudenomistajalla, jolle oikeus tämän jäsenosuusmaksuun on siirtynyt, on oikeus jäseneksi pääsemiseen, mikäli edellytykset siihen muutoin ovat olemassa. Oikeudenomistajan, joka haluaa käyttää tätä oikeuttaan, tulee ilmoittaa siitä pankille vuoden kuluessa kuolinpäivästä.

7 § Jäsenosuus

Jokainen jäsen on velvollinen ottamaan osuuspankista yhden jäsenosuuden. Jäsenosuudesta merkintähintana maksettava jäsenosuusmaksu on sata (100) euroa.

Jäsenosuusmaksu on maksettava kokonaisuudessaan rahana osuuspankkiin liityttäessä. Jäsenosuusmaksua ei saa maksaa osuuspankin rahoittamilla varoilla.

Mikäli jäsen on ottanut ennen näiden sääntöjen voimaan tuloa useampia osuuksia tai hänelle siirtyy niitä, ylimääräiset osuudet palautetaan ja käytetään tarvittaessa tämän pykälän mukaisesta osuusmaksusta suorittamatta olevan määrän maksamiseen.

Jos jäsenosuusmaksua korotetaan, jäsenen maksettavaksi tuleva korotus on suoritettava hallituksen määrääminä erinä ja aikoina, kuitenkin viimeistään viiden (5) vuoden kuluessa korotusta koskevan sääntömuutoksen kaupparekisteriin merkitsemisestä lukien. Jäsenelle tulevaa ylijäämää ei pidetä jäsenosuusmaksun suorittamiseksi.

Jäsenosuusmaksun korotus voidaan tehdä maksullisena, rahastokorotuksena tai sekakorotuksena. Rahastokorotus luetaan jäsenen puolesta maksettuihin määrään jäsenosuusmaksua palautettaessa ja ylijäämää jaettaessa.

Osuuspankki voi hankkia osuuspankista eronneen ja toiseen POP Pankki-ryhmään kuuluvaan osuuspankkiin jäseneksi liittyneen jäsenen jäsenosuuden, jos siitä saadut varat käytetään toisen osuuspankin jäsenosuusmaksun maksamista varten, jolloin hankittu osuus katsotaan

välittömästi mitätöidyksi. Jäsenosuuden omistajalle maksetaan vastikkeena jäsenosuusmaksu. Jäsenosuuden hankkimisen edellytyksenä on, että aikaisemmin eronneilta jäseniltä eroamisjärjestyksen mukaisesti hankitut jäsenosuudet huomioon ottaen on käytettävissä jakokelpoista ylijäämää.

Muutoin jäsenosuusmaksut palautetaan jäsenyyden päättyttyä osuuskuntalain ja osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain mukaisesti ja sanotuissa laeissa mainituin edellytyksin ottaen kuitenkin huomioon, mitä jäljempänä 9 §:ssä sanotaan.

Jäsenosuuksien tuottamista oikeuksista ylijäämää jaettaessa määrätään sääntöjen 13 §:ssä ja oikeuksista osuuspankin purkautuessa sääntöjen 32 §:ssä.

8 § POP Osuudet

1. POP Osuudet ja niiden maksaminen

Jäsenosuuksien lisäksi osuuspankki voi antaa erityisiä osuuksia (jäljempänä "POP Osuus") näiden sääntöjen mukaisesti maksua vastaan.

POP Osuuksia voidaan antaa vain osuuspankin jäsenille osuuspankin hallituksen näiden sääntöjen mukaisesti tekemällä päätöksellä ja sen päättämällä ehdoilla.

2. Nimellisarvo ja merkintä

Yhden POP Osuuden nimellisarvo on 100 euroa, joka on maksettava kokonaisuudessaan osuuspankille hallituksen päättämänä aikana.

POP Osuuksien merkintä tapahtuu tekemällä osuuspankin hallitukselle tai sen määräämälle taholle kirjallinen hakemus, jonka hyväksymisestä päättää hallitus tai hallituksen määräämä taho. POP Osuuksiin liittyvät oikeudet syntyvät maksun suorittamisella. POP Osuuksia ei saa maksaa osuuspankin rahoittamilla varoilla.

3. POP Osuuksien määrä

POP Osuuksia voidaan antaa enintään 100.000 (satatuhatta) kappaletta.

4. Siirto

POP Osuus voidaan siirtää vain toiselle jäsenelle. Siirrosta on siirronsajaan ilmoitettava osuuspankille 15 päivän kuluessa siirrosta.

5. Ei Etuoikeutta osuusannissa

POP Osuus ei tuota etuoikeutta annettaviin jäsenosuuksiin tai uusiin POP Osuuksiin.

6. Oikeudet ylijäämää jaettaessa ja osuuspankin purkautuessa

Sääntöjen 13 § ja 32 § sisältävät määräykset POP Osuuksien oikeuksista ylijäämää jaettaessa ja oikeuksista osuuspankin purkautuessa.

7. POP Osuuksien tuottamat oikeudet muutostilanteissa

Mikäli osuuspankki muutettaisiin osakeyhtiöksi, POP Osuudet eivät anna oikeutta osakkeisiin, vaan niistä suoritettut maksut palautetaan osuuskuntalain mukaisesti.

Mikäli osuuspankki sulautuu toiseen osuuskuntaan tai jakautuu osuuskuntalain säännösten mukaisesti, POP Osuuksista suoritettut maksut palautetaan osuuskuntalain mukaisesti, ellei vastaanottava yhtiö ota niitä vastatakseen sulautumis- tai jakautumissuunnitelman mukaisesti. POP Osuuksiin liittyvät oikeudet eivät muutu, jos osuuspankki alentaa tai vähentää tässä kohdassa tarkoitettujen POP Osuuksien nimellisarvoa tai muiden osuuksien osuusmaksuja.

9 § Jäsenosuusmaksujen ja POP Osuusmaksujen palauttaminen

Osuuspankki maksaa osuudenomistajille jäsenosuuden tai POP Osuuden merkintähinnan palautuksen jäsenyyden päättyessä. POP Osuuden merkintähinnan palautus maksetaan osuudenomistajalle myös, kun osuudenomistaja on irtisanonut POP Osuuden.

Osuuspankilla on kuitenkin oikeus kieltäytyä jäsenosuusmaksujen ja POP Osuuksista suoritettujen maksujen palauttamisesta osuuspankin toiminnan aikana. Osuuspankki voi myöhemmin päättää edellä mainitun kiellon kumoamisesta. Palauttamista koskevasta kiellosta ja sen kumoamisesta päättää tarvittaessa hallitus.

Mikäli osuuspankki ei ole kieltäytynyt palauttamisesta, jäsenosuusmaksu ja POP Osuudesta suoritettu maksu voidaan palauttaa 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana jäsenyys on päättynyt tai POP Osuuden omistaja on irtisanonut osuuden.

Palautuksiin vaaditaan valvovan viranomaisen lupa, mikäli sääntely sitä edellyttää.

Jäsenosuusmaksut ja POP Osuuksista suoritettut maksut palautetaan osuuskuntalaissa, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa ja näissä säännöissä säädetyin edellytyksin.

Ellei palautusta voida jonakin vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen. Maksamatta jääneelle osalle ei makseta korkoa.

Osuuden omistajan taloudelliset oikeudet säilyvät ennallaan palautuksen suorittamiseen asti tai jälkipalautusoikeuden päättymiseen asti. Osuuden omistajalla ei ole tänä aikana ääni- tai muita hallinnollisia oikeuksia.

10 § POP Osuuksien lunastusoikeus

POP Osuudet ovat lunastusehtoisia. Osuuspankilla on oikeus lunastaa kaikki POP Osuudet.

Lunastusvastike on POP Osuudesta maksettu merkintähinta.

Lunastusoikeuden käyttämisestä päättää osuuspankin hallitus. Hallituksen on ilmoitettava lunastusoikeuden käyttämisestä osuuden omistajalle samalla tavalla kuin kutsu osuuskunnan kokoukseen toimitetaan.

Lunastettavan osuuden omistajan on siirrettävä lunastettu osuus osuuspankille siirtomerkinnöin varustettuna maksua vastaan hallituksen lunastusvaatimuksessa ilmoitettuna päivänä, joka ei saa olla aikaisemmin kuin 30 päivää lunastusvaatimuksen tekemisestä.

Lunastus on ensisijassa toteutettava vapaalla omalla pääomalla ja toissijaisesti sidotulla omalla pääomalla.

Lunastukseen vaaditaan Keskusyhteisön lupa. Lunastukseen vaaditaan valvovan viranomaisen lupa, mikäli sääntely sitä edellyttää.

Muista lunastukseen liittyvistä seikoista päättää osuuspankin hallitus.

11 § Lisäosuudet

Ennen näiden sääntöjen rekisteröintiä annettuihin lisäosuuksiin sovelletaan 1.1.2002 voimaan tulleen osuuskuntalain mukaisia määräyksiä lisäosuuksista ja näitä sääntöjä. Yhden lisäosuuden nimellisarvo on siitä maksettu lisäosuusmaksu eli 100 euroa. Osuuspankki ei voi antaa uusia 1.1.2002 voimaan tulleen osuuskuntalain mukaisia lisäosuuksia.

Ylijäämästä voidaan maksaa lisäosuuksille korkoa, joka voi poiketa muille osuuksille maksettavasta korosta.

Osuuskunnan kokous voi päättää lisäosuuksien määrän vähentämisestä palautusta vastaan tai niistä maksetun määrän alentamisesta maksua vastaan.

Osuuspankin sulautuessa toiseen osuuspankkiin, jakautuessa tai muuttuessa osakeyhtiöksi osuuspankki voi irtisanoa lisäosuudet.

Osuuspankin purkautuessa selvitystilan tai konkurssin kautta, kertyneet lisäosuusmaksut palautetaan ennen muita osuusmaksuja, tai jos varat eivät siihen riitä, se osa lisäosuusmaksuista, mikä kullekin suoritetun lisäosuusmaksujen suhteen mukaisesti laskien tulee.

Muutoin lisäosuudet tuottavat soveltuvin osin osuuksia vastaavat oikeudet kun osuuspankki sulautuu, jakautuu, muutetaan osakeyhtiöksi tai poistetaan muusta syystä rekisteristä.

Lisäosuudet eivät tuota oikeutta pankin säästövaroihin sitä purettaessa taikka kun varoja palautetaan tai jaetaan muulla kuin edellä tässä pykälässä mainitulla tavalla.

Jos irtisanottua lisäosuusmaksua ei ole voitu palauttaa kokonaisuudessaan, voi palautus tapahtua jälkipalautuksena, jos se on kolmen seuraavan tilinpäätöksen perusteella mahdollista. Lisäosuusmaksu palautetaan kuuden kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka perusteella palautus ensimmäisen kerran voidaan suorittaa. Lisäosuudelle maksetaan korkoa siihen asti, kun se on osuuskuntalain mukaan nostettavissa.

Lisäosuudet voidaan muuntaa 8 §:ssä tarkoitetuiksi POP Osuuksiksi. Yhtä POP Osuutta kohden on käytettävä nimellisarvoltaan sama määrä lisäosuuksia. Mikäli lisäosuuksien ja POP Osuuksien nimellisarvot eivät lisäosuuksia muunnettaessa mene tasan, palautetaan yli jäävä lisäosuuksien nimellisarvo 9 §:n mukaisesti. Lisäosuuden omistajan on haettava osuuksien muuntoa kirjallisesti hallitukselta. Hallitus päättää hakemusten hyväksymisestä tai hyväksymismenettelystä ja hyväksymisen edellytyksistä. Lisäosuudet katsotaan muunnetuksi POP Osuuksiksi, kun osuuden omistajan hakemus osuuksien muuntamiseksi on hyväksytty.

12 § Rahastot

Osuuspankilla on oltava vararahasto ja sillä voi olla muitakin rahastoja. Vararahastoa saadaan käyttää vain osuuspankin tappioiden kattamiseen siltä osin kuin jakokelpoinen ylijäämä ei siihen riitä.

13 § Ylijäämän jakaminen

Osuuspankin vapaan oman pääoman määrästä, josta on vähennetty vararahastoon siirrettävä määrä, voidaan maksaa jäsenosuusmaksuille ja POP Osuuksista suoritetuille maksuille sekä lisäosuusmaksuille korkoa ottaen kuitenkin huomioon, mitä osuuskuntalaissa ja osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoista luottolaitoksista annetussa laissa on määrätty jakokelpoisesta ylijäämästä. Maksettavasta korosta ja sen määrästä päättää osuuskunnan kokous. Ylijäämän jaosta päätettäessä noudatetaan osuuspankin varojen jakoa koskevista säännöksistä sekä vakavaraisuus- ja muusta sääntelystä tulevia rajoituksia.

POP Osuuksille maksettava vuotuinen korko voi poiketa jäsen- ja lisäosuuksille maksettavasta korosta, mikäli osuuspankkeja koskeva vakavaraisuus- tai muu sääntely ei sitä rajoita tai estä.

Myös palautettavaksi vaadituille jäsen-, POP - ja lisäosuuksille maksetaan korkoa näiden sääntöjen mukaan. Tilivuoden aikana suoritetuille osuuksille korkoa maksetaan suorituspäivästä lukien.

Jäsenosuuksien ja POP Osuuksien korko maksetaan kuuden (6) kuukauden kuluessa ylijäämän jakoa koskevasta päätöksestä. Jäsenosuuksien ja POP Osuuksien korko siltä vuodelta, jonka päätyttyä jäsenosuusmaksu, lisäosuusmaksu tai POP Osuuksien maksu on palautettu, maksetaan seuraavan koromaksun yhteydessä.

Jos käyttämätöntä ylijäämää on vielä koronmaksun jälkeen, se siirretään, joko kokonaan tai osaksi vararahastoon tai käyttö- tai muuhun rahastoon taikka jätetään käyttämättömänä ylijäämään.

14 § Osuuskunnan kokoukset

Varsinainen osuuskunnan kokous pidetään kerran vuodessa hallituksen määräämänä päivänä ennen toukokuun loppua.

Ylimääräinen osuuskunnan kokous pidetään, milloin hallitus tai hallintoneuvosto katsoo sen tarpeelliseksi tai milloin se on muuten lain mukaan pidettävä.

Kokoukset pidetään osuuspankin kotipaikassa, jollei hallitus tai hallintoneuvosto yksittäistapauksessa määrää kokouspaikaksi toista paikkakuntaa Suomessa.

Osuuskunnan kokouksissa luonnolliset henkilöt eivät voi käyttää oikeuttaan asiamiehen välityksellä. Jäsentä, joka on juridinen henkilö, voi osuuskunnan kokouksessa edustaa sen lakimääräinen edustaja tai asianmukaisesti valtuutettu asiamies. Sama asiamies voi valtuutuksen perusteella edustaa vain yhtä jäsentä.

Kokoukseen ei saa osallistua postin taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla.

15 § Varsinainen osuuskunnan kokous

Varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1. esitetään tilinpäätös, joka sisältää tuloslaskelman, taseen ja konsernitilinpäätöksen, toimintakertomus ja hallintoneuvoston niistä antama lausunto sekä tilintarkastuskertomus;
2. päätetään edellisen tilikauden tuloslaskelman ja taseen sekä konsernitulos- laskelman ja konsernitaseen vahvistamisesta;
3. päätetään vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille, hallintoneuvoston jäsenille ja toimitusjohtajalle edelliseltä tilikaudelta;
4. päätetään toimenpiteistä, joihin vahvistetun taseen tai em- osuuskunnassa konsernitaseen mukainen ylijäämä tai tappio antaa aiheutta;
5. määrätään hallintoneuvoston puheenjohtajan ja jäsenten sekä tilintarkastajien palkkiot;
6. vahvistetaan hallintoneuvosten jäsenten lukumäärä ottaen huomioon näiden sääntöjen 17 §:n 1 momentin määräykset ja valitaan tarvittavat jäsenet hallintoneuvostoon;
7. valitaan näiden sääntöjen 28 §:ssä tarkoitettu tilintarkastaja ja mahdollinen varatilintarkastaja;

8. käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

16 § Kokouskutsu

Osuuskunnan kokouksen kutsuu kokoon hallitus.

Kokouskutsu on toimitettava osuuskuntalain määräaikojen mukaisesti.

Kokouskutsu on julkaistava hallituksen määräämässä jäsenten keskuuteen yleisesti leviävässä lehdessä ja pankin kotisivuilla tai lähetettävä kaikille jäsenille kirjallisesti joko postitse tai sähköpostiviestinä tai pankin verkkopalvelun kautta sillä osoitteella, jonka he ovat ilmoittaneet osuuspankille.

17 § Hallintoneuvosto

Hallintoneuvostoon kuuluu vähintään 15 ja enintään 30 jäsentä, jotka valitaan osuuspankin jäsenistä ja joiden tulee edustaa koko jäsenkuntaa.

Jäsenten lukumäärä vahvistetaan vuosittain varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa. Lukumäärää ei voida alentaa enempää kuin jäseniä samana vuonna on erovuorossa. Hallituksen jäsen tai osuuspankin toimihenkilö ei saa olla hallintoneuvoston jäsen.

Hallintoneuvoston jäsenen toimikausi alkaa valinnasta päättäneen osuuskunnan kokouksen päättyessä ja päättyy kolmantena kalenterivuotena uuden valinnan toimittavan osuuskunnan kokouksen päättyessä.

Hallintoneuvostosta eroaa vuosittain kolmannes tai kahtena ensimmäisenä vuotena kolmannesta lähinnä oleva luku ja kolmantena vuotena loput, aluksi arvan ja sitten vuoron mukaan. Kesken vaalikautta valitun hallintoneuvoston jäsenen toimikausi päättyy samanaikaisesti kuin hänen edeltäjänsä toimikausi olisi päättynyt.

Hallintoneuvoston jäsenen yläikäraja on 67 vuotta, kuitenkin siten, että tämän iän saavuttanut henkilö saa toimia tehtävässään uuden jäsenen valinnasta päättävän osuuskunnan kokouksen loppuun.

Vuosittain ensimmäisessä jäsentensä valintaa seuraavassa kokouksessaan hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä kutsuu itselleen sihteerin. Kummankin puheenjohtajan ollessa estyneenä valitaan kokouksessa saapuvilla olevista hallintoneuvoston jäsenistä kokoukselle puheenjohtaja.

18 § Hallintoneuvoston kokoukset

Hallintoneuvosto kokoontuu puheenjohtajan tai tämän ollessa estyneenä varapuheenjohtajan kutsusta niin usein kuin asiat vaativat tai hallitus sitä pyytää, kuitenkin vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Hallintoneuvosto on päätösvaltainen, kun saapuvilla on enemmän kuin puolet sen jäsenten koko lukumäärästä. Päätökseksi tulee se mielipide, jota enemmistö on kannattanut tai johon puheenjohtaja äänten mennessä tasan on yhtynyt.

Hallintoneuvoston kokouksissa pidetään pöytäkirjaa, johon merkitään läsnäolijat, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset sekä erimielisyyksien sattua tapahtunut äänestys.

Pöytäkirjan ja kirjelmät allekirjoittavat hallintoneuvoston puolesta puheenjohtaja ja sihteeri ja pöytäkirjan lisäksi vähintään yksi hallintoneuvoston siihen valitsema jäsen.

19 § Hallintoneuvoston tehtävät

Hallintoneuvoston on valvottava hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa osuuspankin hallintoa ja annettava varsinaiselle osuuskunnan kokoukselle lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta.

Lisäksi hallintoneuvosto:

1. vahvistaa vuosittain hallituksen jäsenten lukumäärän ja valitsee tarvittavan määrän jäseniä hallitukseen ja määrää heidän palkkionsa; tarvittaessa hallintoneuvoston on vapautettava hallituksen jäsenet;
2. hallitusta kuultuaan valitsee tointa hakeneista osuuspankille toimitusjohtajan ja vahvistaa toimitusjohtajan toimitusjohtajan toimisopimuksen ja vapauttaa toimitusjohtajan sekä määrää toimitusjohtajalle sijaisen. Toimitusjohtajan palkka- ja muiden etujen kehityksestä päättää kuitenkin hallitus;
3. valitsee keskuudestaan pankin hallintoa valvomaan vähintään kaksijäsenisen tarkastustoimikunnan, jolle on toimitettava pankkia koskevat viranomaisten, keskusyhteisön, tilintarkastajan sekä muut tarkastuskertomukset ja jonka on esitettävä havaintonsa niistä ja muusta pankin hallinnosta ainakin kerran vuodessa hallintoneuvostolle.

20 § Hallitus

Osuuspankkia edustaa ja sen toimintaa johtaa hallitus paitsi, mikäli osuuspankin toiminnan välitön johto on lain tai näiden sääntöjen mukaan toimitusjohtajan tehtävänä.

Hallituksen muodostavat hallintoneuvoston valitsemat vähintään 3 ja enintään 6 muuta jäsentä. Heidän tulee olla osuuspankin jäseniä. Toimitusjohtaja tai osuuspankin toimihenkilö ei saa olla hallituksen jäsen.

Hallitukseen voidaan lisäksi valita osuuspankin jäsenistä kerrallaan enintään niin monta varajäsentä, kuin hallituksessa on jäseniä. Varajäsenet voidaan valita hallituksen jäsenten henkilökohtaisiksi varamiehiksi.

Hallituksen jäsenen toimikausi alkaa valinnasta päättäneen hallintoneuvoston kokouksen päättyessä ja päättyy kolmantena valinnan jälkeisenä kalenterivuotena uuden hallituksen valinnan toirnittavan hallintoneuvoston kokouksen päättyessä.

Vuosittain ensimmäisessä jäsentensä valintaa seuraavassa kokouksessaan hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Hallitukseen valittujen jäsenten eroamisjärjestys määräytyy samalla tavalla kuin hallintoneuvoston jäsenten eroamisjärjestyksestä on edellä määrätty. Hallituksen jäsenen yläikäraja on 65 vuotta, kuitenkin siten, että tämän iän saavuttanut jäsen saa toimia tehtävässään uuden jäsenen valinnasta päättävän hallintoneuvoston kokouksen loppuun.

21 § Hallituksen tehtävät

Hallituksen on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava sen asioita osuuskuntalain, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoista luottolaitoksista annetun lain sekä pankin sääntöjen mukaan.

Hallitus voi antaa toimivaltaansa kuuluvia tehtäviä määräämissään rajoissa valitsemilleen toimikunnille, nimeämilleen henkilöille tai toimitusjohtajalle.

22 § Hallituksen kokoukset

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai tämän ollessa estyneenä varapuheenjohtajan kutsusta.

Hallitus on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan lukien enemmän kuin puolet sen jäsenten koko lukumäärästä on saapuvilla. Hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ollessa tiettyssä asiassa estyneitä toimii kokouksen puheenjohtajana hallituksen keskuudestaan valitsema henkilö.

23 § Luotonanto hallintohenkilöille sekä sijoitukset hallintohenkilöiden lähipiiriin kuuluviin yrityksiin

Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenelle, toimitusjohtajalle ja toimitusjohtajan sijaiselle, tilintarkastajalle ja varatilintarkastajalle sekä näiden luottolaitoslaissa määritellylle lähipiirille annettavaa luottoa ja siihen rinnastettavaa muuta rahoitusta koskevat päätökset sekä sijoittamista näiden lähipiiriin kuuluvaan yritykseen tai tällaiseen luotonantoon ja sijoitukseen sovellettavat yleiset ehdot on hyväksyttävä osuuspankin hallituksessa.

Hallituksen vahvistamassa ohjesäännössä määrätään, missä järjestyksessä on käsiteltävä sellaiset luotto- ja takaushakemukset, josta toimihenkilöillä on odotettavissa olennaista taloudellista etua.

24 § Toimipaikkojen hallinto

Pankin toimipaikkojen hallinnon järjestämisestä huolehtivat hallitus ja toimitusjohtaja.

25 § Toimitusjohtaja

Osuuspankin toimitusjohtajan on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava pankin päivittäistä hallintoa osuuskuntalain, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoista luottolaitoksista annetun lain sekä hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimiin, jotka pankin toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen ovat epätavallisia tai laajakantoisia, toimitusjohtaja saa ryhtyä vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta pankin toiminnalle olennaista haittaa. Viimeksi mainitussa tapauksessa on hallitukselle niin pian kuin mahdollista annettava toimenpiteestä tieto.

Toimitusjohtajalla on oikeus edustaa pankkia sellaisessa asiassa, joka 1 momentin mukaan kuuluu hänen tehtäviinsä.

Toimitusjohtajan ollessa estyneenä hänen sijaisenaan on hallituksen määräämä toimitusjohtajan sijainen.

26 § Edustamisoikeus

Osuuspankkia edustavat hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja yhdessä.

Hallitus voi lisäksi antaa nimetyille henkilöille oikeuden edustaa osuuspankkia kaksi yhdessä tai kukin erikseen yhdessä 1 momentissa mainitun henkilön kanssa.

27 § Tilikausi ja tilinpäätös

Osuuspankin tilikausi on kalenterivuosi.

Tilinpäätös, toimintakertomus, hallintoneuvoston niistä antama lausunto ja muut tarvittavat asiakirjat on jätettävä tilintarkastajille tarkastettavaksi vähintään kuukautta ennen varsinaista osuuskunnan kokousta, kuitenkin viimeistään helmikuun loppuun mennessä.

28 § Tilintarkastus

Osuuskunnan kokouksen on vuosittain valittava pankille yksi Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja ja varatilintarkastaja. Varsinaiseksi tilintarkastajaksi voidaan valita Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö, jolloin varatilintarkastajaa ei valita.

Tilintarkastajan ja varatilintarkastajan toimikausi alkaa valinnasta päättävän osuuskunnan kokouksen päättyessä ja päättyy uuden tilintarkastajan toimikauden alkaessa.

Osuuspankkien tilintarkastajan on kultakin tilikaudelta annettava osuuskunnan kokoukselle tilintarkastuskertomus. Kertomus on luovutettava pankin hallitukselle viimeistään kaksi viikkoa ennen sitä osuuskunnan kokousta, jossa tilinpäätös on esitettävä vahvistettavaksi.

29 § Hallinto- ja toimihenkilöiden oikeus kuulua toisen yrityksen tai yhteisön hallintoon

Hallintoneuvoston jäsenet ja pankin toimihenkilöt saavat kuulua toisen yrityksen hallintoon. Muun kuin POP Pankki -ryhmään kuuluvan luottolaitoksen hallintoon hallintoneuvoston jäsen saa kuitenkin kuulua vain hallintoneuvoston suostumuksella ja toimihenkilö hallituksen suostumuksella. Kuulumisesta toisen yrityksen hallintoon hallintoneuvoston jäsenen ja toimihenkilön on ilmoitettava pankille hallituksen määrämällä tavalla.

Hallituksen puheenjohtaja, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen eivät saa kuulua ilman hallintoneuvoston eikä muu hallituksen jäsen ilman hallituksen suostumusta toisen yrityksen hallintoon.

30 § Jäsenen eroaminen ja erottaminen

Jäsenellä on oikeus erota osuuspankista ilmoittamalla siitä kirjallisesti hallitukselle. Jäsenen katsotaan eronneen, kun ilmoitus siitä on tullut osuuspankille.

Jäsen voidaan erottaa osuuspankista,

1. jos jäsen ei ole täyttänyt sitoumuksiaan tai jäsenyydestä johtuvia velvollisuuksiaan osuuspankkia kohtaan;
2. jos jäsen on aiheuttanut osuuspankille huomattavaa vahinkoa tai muutoin ilmeisesti toiminut sen etujen ja tarkoitusperien vastaisesti tai asetettu konkurssiin;
3. jos jäsen ei ole käyttänyt hyväkseen osuuspankin palveluita erottamista lähinnä edeltävän vuoden aikana.

Jäsenelle on ilmoitettava erottamisaikomuksesta vähintään kuukautta ennen erottamispäätöksen tekemistä.

Jäsenen erottamisesta päättää hallitus. Erottamispäätös voidaan saattaa osuuskunnan kokouksen tutkittavaksi.

Jäsenyyden lakattua oikeus ylijäämään ja muihin varoihin sekä jäsenetuihin päättyy, kun osuuspankki on vastaanottanut eroilmoituksen tai erottamispäätös on tehty. Jäsen- lisä- ja POP Osuuksille maksetaan kuitenkin korkoa siihen asti, kun se on osuuskuntalain mukaan nostettavissa.

31 § Osuuspankin lahjoitukset

Osuuskunnan kokous voi päättää lahjan antamisesta yleishyödylliseen tai siihen rinnastettavaan tarkoitukseen, jos lahjoituksen määrää voidaan käyttötarkoitukseen sekä osuuspankin tilaan ja muihin olosuhteisiin katsoen pitää kohtuullisena. Hallitus saa käyttää sanottuun tarkoitukseen varoja, joiden merkitys osuuspankin tila huomioon ottaen on vähäinen.

32 § Varojen jakaminen osuuspankin purkautuessa

Osuuspankin purkautuessa palautetaan ensin sääntöjen 11 §:ssä mainitut lisäosuusmaksut, tämän jälkeen sääntöjen 7 §:n mukaiset jäsenosuusmaksut ja 8 §:n mukaiset POP Osuuksista suoritettut maksut yhtäläisellä etuoikeudella, minkä jälkeen jäljelle jäävä netto-omaisuus on jaettava osuuskunnan kokouksen päätöksellä POP Pankki-ryhmän yhteisvastuu huomioon ottaen jäsenille siinä suhteessa kuin jäsenet omistivat jäsenosuuksia ja POP Osuuksia osuusmaksujen palautuksen hetkellä, tai yleishyödylliseen tarkoitukseen osuuspankin hallintoneuvoston määrittelemien tasapuolisuusperiaatteiden mukaisesti.

33 § Välিমiesmenettely

Riidat toiselta puolen osuuspankin ja toiselta puolen hallintoneuvoston tai hallituksen jäsenen, toimitusjohtajan, osuuspankin muun edustajan tai selvitysmiehen välillä ratkaistaan siltä osin kuin riidan perustana on henkilön toimiminen edellä tarkoitettussa asemassa, välímiesmenettelyssä noudattaen välímiesmenettelystä annettua lakia.

Välímiehiä on oltava kolme, joista kumpikin asianosainen valitsee yhden ja puheenjohtajan, valitsee Keskuskauppakamarin välímieslautakunta. Ellei asianosainen saatuaan tiedon toisen asianosaisen toimittamasta välímiehen vaalista, seitsemän päivän kuluessa toimita omaa vaaliaan ja ilmoita siitä vastapuolelleen, toimittaa Keskuskauppakamarin välímieslautakunta vaalin asianosaisen puolesta.

